

Español jurídico online – glosario

A

absolución, la — absoluce, zproštění viny
acciones, las — akcie
acreedor hipotecario, el — zástavní věřitel
acreedores, los — věřitelé
actos de comercio, los — ekonomická činnost, obchodní aktivity
actos de deslealtad, los — nedovolené, protiprávní jednání v obchodu/ na trhu
acudir — dostavit se
acusación, la — obžaloba, žaloba, obvinění, návrh na zahájení trestního řízení
adjudicación de contratos, la — zadání zakázky
administración pública, la — veřejná správa
administraciones públicas, las — státní orgány
Agencia Estatal de Administración Tributaria, la — Státní úřad daňové správy (šp.)
agravar — přitížit (okolnosti)
alegaciones jurídicas, las — dokazování, tvrzení, přednesy stran (u soudního jednání)
alevosía, la — zákeřnost, lešt, zneužití důvěry, zradá, úkladnost
allanamiento de morada, el — násilné vniknutí do bytu
almacenar — skladovat, uskladnit
alta, el — zápis, registrace
amenazas, las — výhrůžky
apropiación indebida, la — zpronevěra, přisvojení si cizí věci
arbitraje de consumo, el — spotřebitelská arbitráž
arbitraje, el — arbitráž, rozhodčí řízení/soud
arrendamiento, el — nájem, pronájem, pronajímání
asalto, el — přepadení

atenuar — zmírnit

Audiencia Provincial, la — krajský soud rozhodující v občanskoprávních věcech, šp. trestní senát v provincii
autónomo, el — soukromník, živnostník, OSVČ
autor del delito, el — pachatel činu
ayuntamiento, el — radnice, magistrát, městský úřad

B

bien, el — užitek, prospěch
bienes consumibles, los — věci spotřebovatelné
bienes de dominio público, los — veřejný majetek, státní majetek
bienes de propiedad privada, los — věci v soukromém vlastnictví
bienes fungibles, los — věci zastupitelné/prodejně/obchodovatelné
bienes inmuebles, los — nemovitý majetek, nemovitost
bienes muebles, los — movitý majetek, movitost
bienes, los — zboží, majetek, jmění
bienestar, el — blahobyt, pohoda (psychická)
botín, el — lup/kořist

C

calificación jurídica del delito, la — právní kvalifikace tr. činu
capacidad de obrar, la — způsobilost k právním úkonům
capacidad jurídica plena, la — plná právní způsobilost
carrito de compras, el — nákupní košík
carta de naturaleza, la — potvrzení o udělení občanství
celebrar contratos — uzavírat smlouvy
censualista, el — rentiér, výběrčí poplatků
ciberacoso, el — internetová šikana (grooming)

ciberdelinciente, el — kybernetický delikvent, pachatel trestného činu ve virtuálním prostředí
ciberderecho, el — kybernetické právo
ciberespionaje, el — kybernetická špionáž
ciberética, la — kybernetická etika
circulación, la — provoz
circunstancias agravantes, las — přitěžující okolnosti
circunstancias atenuantes, las — polehčující okolnosti
circunstancias eximentes, las — okolnosti zprošťující viny/osvobojující
ciudadano, el — občan
coacción, la — nátlak, donucení, přinucení
Código de Identificación Fiscal (CIF), el — šp. statistické identifikační číslo organizace (IČ, IČO)
código penal, el — trestní zákon(ík)
cohecho, el — uplácení, korupce, úplatkování
comercio electrónico, el — elektronický obchod
comisión de un delito, la — spáchání tr. činu
comisión, la — spáchání
comparecer en juicio — dostavit se k soudu
competencia desleal, la — nekalá soutěž
competencia, la — konkurence, soutěž, pravomoc
compra fraudulenta, la — podvodný obchod
compraventa, la — nákup a prodej
comunero, el — člen společenství vlastníků, vlastník jednotky
concesión administrativa, la — oprávnění, licence, koncese, povolení
concurrencia, la — souběh okolností, spáchání více tr. činů na jednou
concurrir — souběžně se stát, sbíhat se (okolnosti, tr. činy)
concurso, el — konkurs, tendr, výběrové řízení
condenar — odsoudit
consentimiento firmado, el — podepsaný souhlas
consumidor, el — spotřebitel
contratar — najmout do pracovního poměru, uzavřít smlouvu
contrato administrativo de concesión, el — koncesní smlouva

contrato de obra, el — smlouva o dílo
contrato de obras públicas, el — smlouva o provedení veřejné zakázky na práce
contrato público de suministros, el — smlouva o provedení veřejné zakázky na dodávky
contrato público, el — veřejná zakázka
contribuciones urbanas, las — pozemková daň, poplatky městu
convivencia de hecho, la — faktické soužití
cónyuge, el/la — manžel/ manželka
corrupción, la — korupce, podplácení
curador, el — opatrovník (dítěte), poručník (slabomyslného)
curatela, la — poručenství, opatrovnictví, kuratela

D

daño moral, el — nemajetková újma
de oficio — z moci úřední
declarar — vypovídat
defensa, la — obhajoba
Delegación de Hacienda, la — finanční úřad (šp.)
Delegación de Trabajo, la — pracovní úřad, úřad práce
delito de lesa humanidad, el — trestný čin proti lidskosti
demandा, la — žaloba
demora, la — prodlení, průtah
denominación, la — označení, název
denominación social, la — název firmy
denuncia administrativa, la — správní žaloba
denuncia, la — udání, trestní oznámení
denunciar — podat trestní oznámení, udat někoho
derecho a la integridad, el — právo na tělesnou integritu
derecho a la intimidad, el — právo na soukromí
derecho a la libertad, el — právo na svobodu
derecho a la privacidad, el — právo na soukromí
derecho a la vida, el — právo na život
Derecho Administrativo, el — správní právo
derecho al domicilio, el — právo na bydlení

derecho al honor, el — právo na ochranu občanské cti a lidské důstojnosti

derecho al nombre, el — právo na jméno

derecho de paso, el — právo průjezdu

derechos de autor, los — autorské právo (autorský zákon)

derechos reales, los — věcná práva

desinformación, la — zkreslené informace

desistimiento, el — odstoupení

deslinde, el — vymezení (hranic pozemku)

deudor, el — dlužník

devoluciones, las — vrácení

discapacidad intelectual, la — osoba s mentálním postižením

discernimiento, el — rozvaha, rozlišování

disfrute, el — držba, užívání/požívání

divorcio, el — rozvod

E

ejecutar — vykonat, realizovat, vykonat exekuci

ejecutividad, la — vykonavatelnost

emancipación, la — nabytí způsobilosti k právním úkonům, emancipace

embalaje, el — balení, obal

emprendedor, el — podnikatel, impresário

empresa, la — podnik, závod, firma

empresario, el — podnikatel

encubrir un delito — tutlat, tajit, zatajit tr. čin

enfiteuta, el — nájemce, pachtýř

enjuiciamiento, el — soudní řízení/proces, projednání věci, zahájení tr. stíhání/řízení

enmendar — revidovat, doplnit, odškodnit

ensañamiento (con), el — zvlášť surovým/trýznivým způsobem

entidad, la — instituce s právní subjektivitou, organizační jednotka

entrega defectuosa, la — neúplná/závadná dodávka

escrito de calificaciones provisionales, el — žalobní návrh

escritura pública, la — notářský zápis

estado civil, el — občanský stav

estafa, la — podvod, zpronevěra

estatutos, los — stanovy (obchodní společnosti)

estimar (la demanda) — uznat, vyhovět žalobě

estipulaciones, las — smluvní ustanovení

eximir — zprostit

expropiación forzosa, la — vyvlastnění bez náhrady

expropiación, la — povinný prodej, vyvlastnění s náhradou

extinción de derechos reales, la — zánik věcných práv

F

falso testimonio, el — falešná/křivá výpověď

favoritismo, el — protekcionářství

fielato, el — výběrčí daně

filiación, la — příbuznost

fines lucrativos, los — za účelem zisku

Fiscal General del Estado — nejvyšší státní zástupce

fiscal, el/la — daňový

fracaso empresarial, el — podnikatelský neúspěch/krach

franquicia, la — franšíza

fraude de tarjeta de crédito, el — podvody s kreditní kartou

fuentes de derecho, las — prameny práva

funcionario público, el — státní zaměstnanec

G

gestión del estado, la — státní správa

guardia civil, la — šp. policie s působností na venkově, zajistuje bezpečnost silničního provozu, aj.

H

hacer valer — uplatnit svá práva

hacking ético, el — etický hacking

hechos, los — skutky, skutečnosti

hijo adoptivo el — adoptované dítě (syn, dcera)

hijo natural, el — biologické dítě (syn, dcera)

hurto, el — krádež

I

igualdad ante la ley, la — rovnost před zákonem
ilícito — protiprávní
impago, el — neplacení
impuesto de sociedades, el — daň z příjmů právnických osob
impuesto sobre el patrimonio, el — daň z majetku
impuesto sobre el valor añadido (IVA), el — daň z přidané hodnoty (dph)
impuesto sobre la renta de las personas físicas (IRPF), el — daň z příjmů fyzických osob
impuestos, los — daně
inalienables — nezbezpečitelný, nezadatelný
incapacidad jurídica, la — právní nesvěprávnost
indemnización pecuniaria, la — peněžitá náhrada/odškodnění
inducción al suicidio, la — svedení k sebevraždě
infracción administrativa, la — správní delikt
infracción penal, la — tr. čin, přečin
infracción, la — přestupek
ingeniería social, la — sociální inženýrství
inhabilitación para empleo/cargo, la — zbavení výkonu funkce, zákaz zastávat funkci
inscripción, la — zápis, záznam, zanesení, zapsání
institución de guarda, la — institucionální/ ústavní péče
interdicción, la — interdikce (dočasné omezení práva užívání nemovitosti)
interés social, el — společenský zájem
intermediario, el — zprostředkovatel, prostředník, překupník
interponer — podat, vznést, předložit
interrogatorio, el — výslech, vyslýchání, dotazování
intrusión arbitraria, la — neoprávněný zásah, svévolný zásah do cizího práva
invasión de propiedad, la — porušení vlastnického práva (neoprávněný vstup na cizí pozemek)
investigación, la — vyšetřování
inviolabilidad del hogar, la — neporušitelnost domovní svobody
irregularidad, la — zneužití úřední moci, protiprávnost

J

jurisdicción contencioso-administrativa, la — administrativa - správní řízení, správní soudnictví
jurisprudencia, la — právní věda, teorie práva, jurisprudence, precedenční rozhodnutí angl. Case
justiprecio, el — odhad, ocenění, peněžitá náhrada

L

lesiones graves, las — těžké ublížení na zdraví
Ley de consumidores, la — zákon na ochranu spotřebitelů
Ley de Enjuiciamiento Civil, la — občanský soudní řád
Ley de Enjuiciamiento Criminal, la — Šp. trestní zákon (obsahující též ustanovení trestního řádu), zákon o trestním řízení soudním
Ley de Extranjería, la — cizinecký zákon
Ley de Procedimiento Administrativo, la — zákon o organizaci veřejné správy
Ley de protección de datos, la — zákon o ochraně dat
Ley Orgánica de protección de datos de carácter personal, la — zákon o ochraně osobních údajů
Ley Orgánica, la — ústavní zákon
libertad de expresión, la — svoboda projevu
libertad vigilada, la — podmíněné propuštění
libre competencia, la — volná konkurence, svobodná soutěž
libro contable, el — účetní kniha
licencia de obras, la — stavební rozhodnutí
límites de la propiedad, los — hranice nemovitostí/majetku

M

malversación de caudales públicos, la — zpronevěra, defraudace, zneužití veřejných financí
marca, la — značka, známka
matrimonio, el — manželství
mayor de edad, el/la — zletilý, plnoprávný
mayoría de edad, la — zletilost
menor de edad, el/la — nezletilý, neplnoprávný
Ministro de Igualdad — ministr pro rovné příležitosti
minoría de edad, la — nezletilost, neplnoletost
modificación unilateral, la — jednostranná změna smlouvy
morada, la — obydlí

N

nacionalidad, la — státní občanství
nota simple, la — výpis z rejstříku nebo katastru
nuda propiedad, la — holé/pouhé vlastnictví
Número de Identificación Fiscal (NIF), el — daňové identifikační číslo (šp.)

O

obligación, la — závazek, povinnost, dluhopis
obligaciones, las — obligace, závazky, dluhopisy, úpisy
omisión del deber de socorro, la — neposkytnutí pomoci
oposición, la — konkurz/výběrové řízení (na pozici státního zaměstnance)
orden de alejamiento, la — zákaz přiblížení se

P

pagaré, el — vlastní směnka, dlužní úpis
parcialidad, la — podjatost, zaujatost, neobjektivnost
parte recurrente, la — odvolávající se strana sporu
participaciones, las — podíly
pasarelo de pago, el — platební brána
patente, la — patent, registrační značka

patria potestad, la — rodičovská moc/pravomoc

patrimonio, el — majetek

patrimonio, el — majetek

perito, el — soudní znalec

permuto, la — výměna, přestěhování, swap

persona física, la — fyzická osoba

persona jurídica/moral, la — právnická osoba

persona natural, la — fyzická osoba

personalidad, la — totožnost, identita, právní subjektivita, právní způsobilost

piratería informática, la — počítačové hackerství

plazo de vigencia, el — lhůta/doba platnosti

plazo, el — lhůta

poderes públicos, los — veřejná moc, orgány veřejné správy

póliza de seguros, la — pojistka, pojištění

prenda, la — zástava, záruka, dražební jistota

preso, el — vězeň

prestación, la — plnění, poskytování

presunto responsable de un delito, el — domnělý autor tr. činu

privacidad en línea, la — online soukromí

privación de libertad, la — odňtí svobody, uvěznění

procurador — procesní zástupce (šp.)

propiedad, la — vlastnictví, majetek, nemovitost

propiedad industrial, la — průmyslové vlastnictví

Propiedad Intelectual, la — duševní vlastnictví

propiedad plena, la — plnoprávné/absolutní vlastnictví

pruebas, las — důkazy

R

recaer — připadnout, uložit
recompensa, la — odměna
recurso de alzada, el — odvolání proti úřednímu rozhodnutí
reembolsos, los — refundace, náhrada
registro de marca, el — ochranná známka
Registro Mercantil, el — obchodní rejstřík
remuneración, la — peněžní odměna, remunerace
reo, el — obžalovaný, žalovaný, obviněný, vinný, provinivší se
rescindir — odstoupit od, vypovědět
rescisión de un contrato, la — ukončení/vypovězení smlouvy
residencia legal, la — zákonné bydliště, bydliště podle zákona
responsabilidad criminal, la — trestní odpovědnost
responsabilidad patrimonial, la — majetková odpovědnost státu
responsabilidad penal, la — trestní odpovědnost
robo a mano armada, el — ozbrojená loupež

S

sala de lo Penal, la — trestní senát
secretario judicial, el — soudní tajemník
Seguridad Social, la — Správa sociálního zabezpečení
seguro, el — pojištění, pojistka
sentencia, la — rozsudek
separación, la — odluka, odloučení
servidumbre, la — služebnost, právo k cizí věci, věcné břemeno
sin ánimo de lucro — bez nároku na zisk, neziskový
socavar — oslabit
sociedad anónima, la — akciová společnost
sociedad colectiva/personalista, la — veřejná obchodní společnost amer.
sociedad de responsabilidad limitada, la — s.r.o.

sociedad unipersonal, la — společnost sestávající z jednoho společníka s ručeným omezením
socio, el — společník, partner
solicitud de licencias industriales, la — žádost o průmyslové licence
solicitud de licencias, la — žádost o licenci, žádost o registraci licence
sospechoso, el — podezřelý
subasta, la — dražba
subcontratación no autorizada, la — neschválená subdodavatelská služba/outourcing
suscripción, la — předplatné
sustraer caudales — zpronevěřit veřejné zdroje

T

tanteo y retracto, el — právo na první odmítnutí, přednostní/předkupní právo
testar — napsat závěť
testigo, el — svědek
tienda en línea, la — online obchod
titular, el — držitel, majitel, vlastník
titular de servidumbre, el — oprávněný k užívání služebnosti
título de propiedad, el — vlastnický list/titul, vlastnické právo
tráfico rodado, el — silniční provoz
traición, la — zrada
tramo, el — úsek, část
Tribunal del Jurado, el — porotní soud, porota
tutela de menores, la — poručenská péče (institut náhradní právní ochrany osoby)

U

ultraje, el — hanobení
uso, el — užívání, užití
uso y habitación — právo užívání a bydlení
usufructo, el — požívací právo, užívací právo
usufructuario, el — uživatel
usurpación, la — násilné získání, neoprávněné užívání
utilidad pública, la — obecný prospěch, veřejný zájem

V

vallas, las — plot, ohrada

vecindad civil, la — zákonné bydliště

vecindario, el — sousedé, místní komunita, nájemníci

vicios ocultos, los — skryté vady/závady (výrobku)

violación, la — porušení, nesplnění

violación de derechos, la — porušení práv

violencia de género, la — genderově motivované násilí

volumen de ventas, el — objem prodeje

VPN (red privada virtual), la — virtuální privatní síť